Valtiovarainministeriö NEUVOSTORAPORTTI VM2015-00548

KVS Salmi Martti, Haanpää Tiina(VM) 07.10.2015
JjulkinenJULKINEN

Asia
Ecofin-neuvosto 6.10.2015; Yhteenvetoraportti

Kokous
Talous- ja rahoitusasiat -neuvosto 06.10.2015

Neuvostossa päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen automaattisesta tietojenvaihdosta rajatylittävissä veropäätöksissä. Luxemburg pyrkii direktiivin hyväksymiseen puheenjohtajuuskaudellaan.

Lisäksi komissio esitteli neuvostolle pääomamarkkinaunionia koskevan toimenpidesuunnitelmansa. Keskustelua käytiin eurooppalaiseen ohjausjakson toimivuudesta, sekä kasvu- ja vakaussopimuksen joustavuudesta. Kokouksessa myös kuultiin tilannekatsaus pankkiunionin toimeenpanosta, sekä hyväksyttiin EU:n julkilausumaluonnos kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean (IMFC) kokoukseen ja EU:n linjauspaperi G20-ryhmän kokoukseen.

Euroryhmän aiheina oli Kreikan tilannekatsaus, palvelusektorin uudistukset, politiikka alhaisten korkojen ympäristössä, alustavat talousarviosuunnitelmat, G7-kokouksen valmistelut ja edustautuminen Aasian infrastruktuuri-investointipankin hallintoelimissä.

Automaattinen tietojenvaihto rajat ylittävissä veropäätöksissä

Neuvostossa saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys automaattisesta tietojenvaihdosta rajat ylittävissä veropäätöksissä. Komiteatasolla avoimeksi oli jäänyt kysymys tietojenvaihdon taannehtivuuden rajaamisesta vain vielä voimassa oleviin (still valid) veropäätöksiin. Puheenjohtajan kompromississa taannehtivan soveltamisen alaa laajennettiin. Taannehtiva soveltamisaika on viisi vuotta (1.1.2012–31.12.2016), mutta tämän aikajakson kolmena viimeisenä vuotena (1.1.2014–31.12.2016) tiedot vaihdetaan riippumatta siitä, onko annetut päätökset voimassa vai eivät. Jäsenvaltio voi rajata taannehtivan soveltamisen koskemaan vain isoille yrityksille annettuja päätöksiä, jos ne on annettu ennen 1.4.2016. Tätä pk-kynnystä ei voi käyttää silloin, jos yritysten toiminta on pääasiassa rahoitus- ja sijoitustoimintaa. Neuvoston kokouksessa käytiin asiasta lyhyt keskustelu, jossa kompromissi hyväksyttiin. Tshekki ja komissio jättivät omat lausumansa neuvoston pöytäkirjaan. Luxemburg pyrkii direktiivin hyväksymiseen puheenjohtajuuskaudellaan.

Pankkiunionin toimeenpano

Ministerit saivat tilannekatsauksen pankkiunionin perustana olevan lainsäädännön kansallisten voimaansaattamistoimien tilanteeseen. Komissio myös kertoi tekevänsä Eurooppalaisen talletussuojajärjestelmän osalta ehdotuksia vuoden loppuun mennessä.

Pääomamarkkinaunioni

Komissaari Hill esitteli 30.9. julkistetun pääomamarkkinaunionin toimintasuunnitelman. Kyseessä on hyvin laaja hanke, johon sisältyy kuusi ensi vaiheen aloitetta. Ensimmäinen koskee pidemmän aikavälin investointihankkeiden ja infrastruktuurihankkeiden edistämistä. Toinen koskee arvopaperistamista. Kolmanneksi, ehdotuksen koskien esitedirektiivin uudistamista on tarkoitus tulla vielä tämän vuoden aikana. Neljäs ensivaiheen toimista koskee käynnistämisvaiheen ja innovatiivisten yritysten rahoitustilanteen helpottamista. Viidenneksi, komissio tulee käynnistämään tarkastelun, jolla pyritään selvittämään pankkisääntelyn kumulatiivisia vaikutuksia. Kuudenneksi, komissiolta tulee vielä tämän vuoden aikana vihreä kirja koskien vähittäisrahoituspalveluita ja vakuutussektoria. Komissaari Hill totesi laajan kokonaisuuden sisältävän paljon muutakin kuin edellä mainitut lyhyemmän aikavälin esitykset, ml. maiden rajat ylittävien investointien esteiden tunnistamisen ja poistamisen. Euroopan keskuspankki ja puheenjohtaja käyttivät puheenvuorot, joissa ilmaisivat tukensa komission toimintasuunnitelmalle.

Eurooppalainen ohjausjakso – mitä on opittu

Talous- ja rahoituskomitean puheenjohtaja Wieser totesi vuoden 2015 ohjausjakson toimineen edellisiä kertoja paremmin, tosin vieläkin on tilaa parannuksille. Esimerkiksi neuvostotasolla käytävät keskustelut ohjausjakson osalta voisivat olla merkityksellisempiä ja tätä voitaisiin edistää aikaistamalla komission ja jäsenmaiden välisiä keskusteluja. Komissio totesi heiltä olevan tulossa ohjausjakson vahvistamiseen liittyen esitys lokakuun lopun tietämillä. Jäsenmaiden puheenvuoroissa nostettiin esille maakohtaisten suositusten kansallisen omistajuuden tärkeys, suositusten lukumäärän vähentäminen ja poliittisen omistajuuden lisääminen. Lisäksi nostettiin esille EU-budjetin varojen tehokkaampi käyttö.

Vakaus- ja kasvusopimuksen joustavuus

Talous- ja rahoituskomitean puheenjohtaja Wieser kertoi käydyistä keskusteluista vakaus- ja kasvusopimuksen joustavuudesta. Hän totesi, että keskustelut ovat edenneet hyvin erityisesti koskien suhdanne- ja rakenneosaa. Sen sijaan investointilausekkeen osalta vaaditaan vielä lisätyötä. Puheenjohtaja ilmoitti, että asiaan palataan viimeistään joulukuun neuvoston kokouksessa.

Kansainvälisten kokousten valmistelu ja seuranta

Neuvostossa hyväksyttiin keskusteluitta EU:n yhteinen julkilausumaluonnos kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean (IMFC) kokoukseen sekä EU:n linjauspaperi G20-ryhmän kokoukseen.

Ecofin-aamiainen 6.10.2015

Aamiaisella oli tavanomaisen talouskatsauksen ja euroryhmän kokouksen seurannan lisäksi esillä kriisinratkaisurahaston täydentävät rahoitusjärjestelyt. Keskustelussa tuotiin esille kansalliseen vastuuseen perustuvat lainalimiitit ja talous- ja rahoituskomitealle annettiin tehtäväksi viimeistellä niitä koskeva työ. Komissio ja Euroopan keskuspankki kertoivat Kroatian Sveitsin frangin määräisten lainojen konversioista. Komissio kertoi valmistelusta, miten maahanmuuton aiheuttamia kustannuksia käsitellään vakaus- ja kasvusopimuksen tulkinnassa.

Euroryhmä 5.10.2015

1. Kreikka – tilannekatsaus

Euroryhmä keskusteli Kreikan ohjelman etenemisestä tilanteessa, jossa maahan on nimitetty uusi hallitus ja valtiovarainministeriksi on palannut E. Tsakalotos. Euroryhmä hyväksyi ensimmäisen osan virstanpylväitä, jotka Kreikan on toteutettava saadakseen seuraavan, 2 mrd. euron suuruisen maksuerän. Uuden ohjelman ensimmäisestä, 26 mrd. euron suuruisesta lainaerästä on vielä maksamatta 3 mrd. euroa. Euroryhmä kannusti Kreikkaa sopimaan instituutioiden kanssa seuraavista virstanpylväistä lähiviikkojen aikana, minkä jälkeen voitaisiin maksaa jäljelle jäävä 1 mrd. euron maksuerä.

Kreikan uuden ohjelman ensimmäisen väliarvion on määrä käynnistyä lokakuussa. Euroryhmä pyysi Kreikkaa olemaan läheisessä ja rakentavassa yhteistyössä instituutioiden kanssa väliarvion saamiseksi nopealla aikataululla onnistuneeseen päätökseen.

2. Temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä – palvelusektorin uudistusten seuranta

Jäsenmaiden kesken vaihdettiin kokemuksia palvelusektorin uudistuksista, Suomen osalta kerrottiin mm. kauppojen aukioloaikoihin liittyvän sääntelyn purkamisesta sekä raideliikenteen rahtikuljetuksien vapauttamisesta kilpailulle. Yhteinen näkemys on siitä, että tarvitaan lisäponnisteluja palvelusektorin kilpailukyvyn parantamiseksi. Euroryhmä palaa tähän aiheeseen sen jälkeen, kun komissio on antanut esityksensä uudeksi sisämarkkinastrategiaksi.

3. Politiikka alhaisten korkojen ympäristössä – jatkokeskustelu

Käytiin lyhyt keskustelu alhaisten korkojen tilanteen aikaansaamien hyötyjen käytöstä; ovatko ne menneet kulutukseen, veronalennuksiin, velanmaksuun vai investointeihin. Yhteinen näkemys oli siitä, että ensisijaisesti tulisi tervehdyttää julkista taloutta, kunkin jäsenmaan tilanne huomioiden. Kokemusten vertailua ja benchmarkingia pidetään hyödyllisenä, mutta uusia sääntöjä ei ole tarkoitus lähteä luomaan.

4. Alustavat talousarviosuunnitelmat

Ministerit kävivät ensimmäisen keskustelun jäsenmaiden alustavista talousarviosuunnitelmista, jotka on toimitettava komissiolle 15. lokakuuta mennessä. Espanja, Suomi ja Latvia ovat jo toimittaneet omat suunnitelmansa. Espanjan nyt toimittamat suunnitelmat näyttäisivät komission arvion mukaan voivan johtaa vakaus- ja kasvusopimuksen rikkomiseen sekä vuonna 2015 että vuonna 2016 ja niitä tulisi tämän johdosta muuttaa. Espanjan tilanne on haastava myös aikataulujen osalta, koska maassa on määrä pitää parlamenttivaalit joulukuun 20. päivään mennessä. Nyt käynnissä olevan prosessin vieminen päätökseen juuri ennen vaaleja ei vaikuta mielekkäältä.

Suomen talousarviosuunnitelmasta ei keskusteltu.

Euroryhmä arvio jäsenmaiden suunnitelmia perusteellisesti euroryhmän ylimääräisessä kokouksessa, joka on näillä näkymin määrä pitää maanantaina 23. marraskuuta.

5a. Muut asiat: G7-kokouksen valmistelut

Yhteisymmärrysmuistio G7-kokoukseen hyväksyttiin keskusteluitta.

5b. Muut asiat: Aasian infrastruktuuri-investointipankki AIIB

Keskusteltiin euromaista koostuvan vaalipiirin edustautumisesta AIIB:n hallintoelimissä. Yhteisymmärrystä asiasta ei saavutettu ja keskustelut jatkuvat eri yhteyksissä.

Suomen edustajat

Valtiovarainministeri Stubb, alivaltiosihteeri Saarenheimo, pysyvä edustaja Vierros-Villeneuve ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

-

Liitteet

Viite

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi